

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

HET SPEL VAN DON CRISTOBAL

Poppekast

door

FEDERICO GARCIA LORCA

Vertaling : JOSEPHINE F.M. SOER

Toneelfonds J. JANSSENS * Antwerpen

1989

(N° 1766)

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan: S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel.

Men mag geen gebruik maken van gekregen of gehuurde boekjes!

Voor Nederland wende men zich tot:
I.B.V.A. "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

© 1989 Toneelfonds J. Janssens / Federico Garcia Lorca

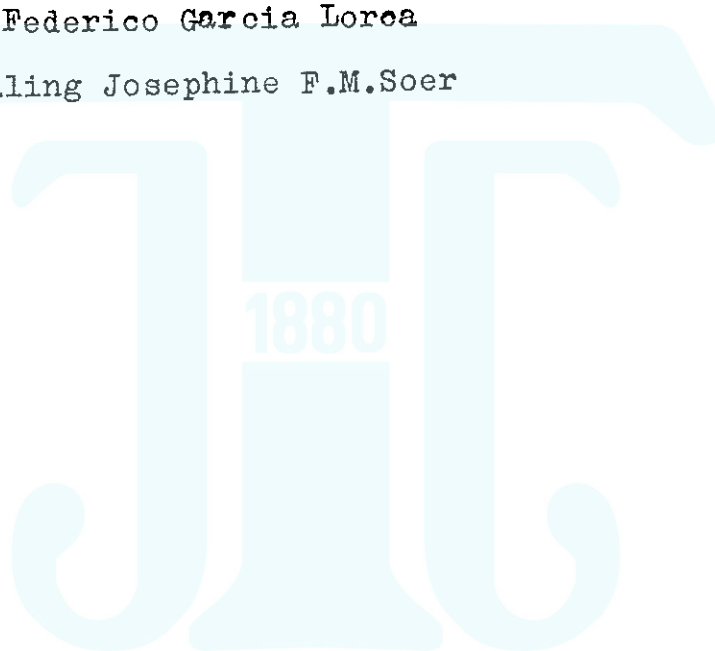
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt op enigerlei wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

H E T S P E L V A N D O N C R I S T O B A L

(Poppekast)

door Federico Garcia Lorca

Vertaling Josephine F.M. Soer

GESPROKEN PROLOOG

Dames en Heren,

De dichter die dit kluchtige poppenspel heeft vertolkt en overgenomen uit de volksmond is ervan overtuigd dat het ontwikkelde publiek van hedenavond de ruwe maar sappige taal van de marionetten zal weten te aanvaarden met intelligentie en reinheid des harten.

Het hele volkse poppenspel bezit dit rythme en deze fantasie en uw dichter heeft het weten te behouden in de dialoog.

Het poppenspel verleent uitdrukking aan de verbeeldingskracht van het volk en geeft zijn geestelijke gemoedsgesteldheid en zijn onschuld weer. Zodoende is de dichter er zeker van dat het publiek met argeloos plezier bepaalde vrijpostige termen en woorden zal horen, die frank en vrij zullen opklinken in onze tijd, die boordevol boosaardigheden, vergissingen en smerige bijbedoelingen zit.

HIER KOMT DE DICHTER OP

Mannen en vrouwen, opgelet!

Hé, daar, kleintje, mond dicht. Ik wil hier een stilte hebben, zó diep, dat we het kloek-kloek-kloek van de fonteinen kunnen horen. Mocht er een vogel een vlerk verroeren, dan wil ik dat we dat óók horen en als er een hart hevig te keer gaat, laat het voor ons dan klinken als een hand, die de gaspeldoorn langs de rivier opzij schuift.

Eigenlijk moet het zo zijn, dat de jongedochters hun waaiers dichtdoen en dat de kleine meisjes hun kanten zakdoekjes tevoorschijn halen om te luisteren en te kijken naar de avonturen van Dona Rosita, de vrouw van Don Cristobal en de avonturen van Don Cristobal, de echtgenoot van Dona Rosita.

Aha! Hier hebben we de tamboer die een roffel slaat. U kunt huilen, u kunt lachen, mij zal het een ontzaggelijke zorg zijn wat u doet. Ik ga thans een beetje brood eten dat de vogels voor me hebben laten liggen en daarna ga ik de costuums van het gezelschap opstrijken.

HIJ KIJKT ROND OF MEN HEM SOMS
IN DE GATEN HEEFT

Ik wou u even zeggen, dat ik weet hoe de rozen groeien en ik weet ook hoe je zesterren kweekt.....

DIRECTEUR:

Doe me een plezier en zwijg. De proloog is ten einde bij: "Ik ga de costuums van het gezelschap opstrijken."

DICHTER:

Ja meneer.

DIRECTEUR:

Ook al ben jij een dichter, daarom heb jij nog niet het recht om geheimen te onthullen, waar wij met zijn allen van moeten leven.

DICHTER:

Zeker meneer.

DIRECTEUR:

Ik betaal toch wat je toekomt?

DICHTER:

Jawel meneer, maar ik weet dat Don Cristobal in zijn hart een beste man is en dat hij zelfs goed zou kunnen zijn.

DIRECTEUR:

Dwaas, die je bent! Als jij je mond niet houdt, dan kom ik bij je en sla die maiskolf in elkaar die jij je gezicht noemt. Wat verbeeld jij je? Dacht jij dat je een einde kon maken aan de wet, die van hem een schoft maakt?

DICHTER:

Ik ben klaar, ik hou mijn mond.

DIRECTEUR:

O nee, meneer! Zeg, wat je zeggen moet en wat de waarheid is, zoals het publiek maar al te goed weet.

DICHTER:

Hooggeëerd publiek, alhoewel ik een dichter ben, moet ik u zeggen, dat Don Cristobal een schoft is.

DIRECTEUR:

Die niet goed kàn zijn.

DICHTER:

Die niet goed kàn zijn.

DIRECTEUR:

Vooruit, ga door.

DICHTER:

Ja, ja, zeker, meneer de directeur. Die
nooit goed zou kunnen zijn.

DIRECTEUR:

Uitstekend. Hoeveel krijg je?

DICHTER:

Vijf geldstukken.

DIRECTEUR:

Alsjeblieft.

DICHTER:

Nee, ik wil geen goud. Goud is als vuur voor
me en ik ben de dichter van de nacht. Geef
me zilver. Zilveren munten zijn als maan-
licht.

DIRECTEUR:

Aha! Daar bof ik bij. Aanvang dames en
Heren.

DICHTER:

Verschijn op je balcon, Roset!
Het spel begint, dus opgelet,
er is een dood zo zoet en zacht
èn een slapende man die op je wacht.

MUZIEK

DIRECTEUR:

Cristobal!

DON C. :

Wat?

DIRECTEUR:

Kom nou, het publiek wacht op je.

DON C.:

Ik kom!

DIRECTEUR:

En Dona Rosita?

DONA R.:

Ik trek mijn schoenen aan.

MEN HOORT SNURKEN

DIRECTEUR:

Wat is dat nou? Snurkt Don Cristobal nu al?

DON C.:

Ik kom, meneer de directeur. Ik doe even een plasje.

DIRECTEUR:

Hou je mond en zeg geen idiote dingen.

DON C.:

KOMT OP

Goeden avond, heren.

DIRECTEUR:

Schiet op, Cristobal, we moeten beginnen met ons spel. Dat is je plicht. Jij was de dokter,

DON C.:

Nee, ik bèn helemaal geen dokter. Gebruik je hersens toch es. (hier staat letterl.: Steek je lamp. Vert.)

DIRECTEUR:

Don Cristobal, denk er aan, je hebt geld nodig om te kunnen trouwen.

DON C.:

Dá's waar, ja.

DIRECTEUR:

Toe dan, ga het dan ook verdienen.

DON C.:

Ik ga mijn knuppel zoeken.

DIRECTEUR:

Bravo. Je hebt het begrepen.

DE ZIEKE:

KOMT OP

Goedendag.

DON C.:

Goede nacht.

ZIEKE:

Goedendag.

DON C.:

Goede nacht.

ZIEKE:

Goedenavond

DON C.:

Goede pikduistere nacht.

ZIEKE:

BESCHEIDEN EN VERLEGEN

Moet ik misschien goedenacht zeggen?

DON C.:

Goeie hartstikke donkere nacht.

ZIEKE:

O, fijn. Ik ben er van overtuigd dat u een groot medicus bent en dat u mij zeker kunt genezen.

DAN, HEEL ENERGIEK

Goedendag.

DON C.:

LUID

Als ik zeg goeienacht, dan IS het goeienacht.

7
ZIEKE:

Groot gelijk, wat u zegt.

DON C.:

Hebt u ergens pijn?

ZIEKE:

Pijn heb ik zeker,
pijn in mijn nek,
onder bij de haargrens,
reuze gek....

Ik wist het al meteen,
toen mijn neef erover sprak;
mijn nek, mijn nee, mijn neefje,
mijn neefje Jean Dulac!

DON C.:

Om dat in orde te krijgen, éven een klein
sneetje in de long.

HIJ GRIJPT HEM

ZIEKE:

Au!Au!Au!Au! Don Cristobal!

DON C.:

Kom, kom, flink zijn. Even het nekje
strekken zodat ik de halsslagader kan
slageren.

ZIEKE:

Au! Ik kan hem niet bewegen.

DON C.:

Vooruit, probeer die halsslagader te
bewegen.

ZIEKE:

Au! Ik kan het niet.

DON C.:

Trek nou aan die nekspieren, met je twee handen.

ZIEKE:

Als ik het kon deed ik het heus wel.

AGRESSIEF

Goedendag, goedendag, goedendag, goedendag, goedendag.

DON C.:

Wacht maar even, dan zal je wat zien.

HIJ GAAT WEG, DE ZIEKE BEKLAAGT
ZICH ZEER, TERWIJL HIJ VOOR
LANGUIT OP DE GROND LIGT

ZIEKE:

Au, au, wat doet mijn halsslagader een pijn. Au, mijn slagader. Ik heb een slagader.

DON C.:

KOMT TERUG MET EEN KNUPPEL

Daar ben ik dan.

ZIEKE:

Wat is dat, Don Cristobal?

DON C.:

Da's een brandewijn-machientje.

ZIEKE:

Wat moet je daarmee?

DON C.:

Jou je nek opwarmen.

ZIEKE:

Je mag me geen pijn doen.

DON C.:

Een knuppel is geen boerenbedrog, heb jij al je centen nog?